

SLOVENSKI NAROD.

Istaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 50 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani 16. marca.

Denašnje čislo „Slovenskega Naroda“ objavlja v dopisu z Dunaja dve važni novici; prva je, da nas zapusti deželni predsednik g. vitez Kallina, na njega mesto pa da mu bode naslednik imenovan še pred velikonočnimi prazniki; druga ne menj važna vest, ki pa je prozvala radostne nadeje, je ona, ki pravi, da je deželni šolski nadzornik Pirker poprosil za penzijo.

Z gospodom deželnim predsednikom izgubila bi Kranjska vrlega in pravičnega moža, ki je s svojim postopanjem, miroljubnim in poštenim značajem čestokrat utešil razburjenost duhov. Ako je politika Taaffejeva prava, tedaj bi njega posredovalnim nameram nigdo na Kranjskem ne bil mogel toliko koristiti, kolikor je koristil g. Kallina. — Kranjska se bode njega drugače spominjala, nego se spominja njegovega prednika, g. Widmanna.

K drugej vesti o „prostovoljnem“ odstopu g. Pirkerja imamo dostavljati se nekih podrobnostij. Zapuščajoč svoje dozdane mesto, namerava postaviti si še spomenik, ki bode venčal njega celo nam Slovencem toli sovražno politiško delovanje na šolskem polju. Vošnjakova resolucija gledé slovenskega jezika na učiteljskih pripravniških v Ljubljani in Mariboru je še vsakemu v spominu. Ta resolucija je prouzročila, da je vodstvo tukajšnjega učiteljskega dobilo baje ukaz z Dunaja, da poroča o uravnavi možkega in ženskega učiteljskega z ozirom na teoretiško in praktiško izomiko gojencev, ki imajo kasneje poučevati na ljudskih šolah sè slovenskim učnim jezikom. Vodstvo je izdelalo to poročilo in je oddalo dežel-

nemu šolskemu svetu, ki je sklical, zdaj ko baš nij g. Kalline v Ljubljani, sejo, ter sklenil, to poročilo odposlati ministerstvu. To bi ne bilo nič napačnega, ko bi se dotično poročilo držalo resnice; a ono je, kakor smo poizvedeli, udarec slovenskemu narodu v obraz, tako, da je, prečitavši ono poročilo, neki ud deželnega šolskega sveta, ki pa sicer nigdar nij še prisegal na našo narodno zastavo, vskliknil baje: „Solch' eine Entstellung der Wahrheit ist noch nicht vorgekommen!“ Za zdaj temu ne dostavljamo še ničesa.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. marca.

Dné 14. t. m. je prišla deputacija praškega mestnega zbora čestitat nj. velič. cesarju na zaročitvi cesarjeviča Rudolfa. Župan Skramlik je deputacijo vodil in cesarju čestital češki in nemški in ga prosil, naj bi cesarjevič stalno bival v Pragi. Nj. vel. cesar je zahvalil se tudi češki, ter se je pomenkoval s posamnimi udi deputacije, a dejal, da obljubiti ne more, pride li cesarjevič v Prago stalno bivat ali ne, ker to je odvisno od mnogih, večinom vojaških razlogov.

V seji državnega zbora v petek je pri posvetovanji o arlbergskeje železnici poljski poslanec Hausner razložil, zakaj da on glasuje za arlbergsko železnico. Dejal je, da vidi v tej železnici, ki bode peljala v St. Gallen, Romanshorn, Zürich, Basel, v Belfort, podporo Avstriji. Ta železnica bode Avstrijo vezala z zapadom, ter bode omogočila, da si Avstrija svobodno poišče zaveznika in da se znebi dozdanejšega navideznega zaveznika. Kakor je znano, je Hausner vlansko leto govoril velik govor zoper Nemce, to kaže, da se je v mišljenji Poljakov mnogo premenilo, in da tudi oni, kakor vsi ostali avstrijski Slovanci zametajo kako zvezo z nemškimi sosedi.

Budgetni odsek je dovolil vladi emisijo 20 milijonov zlate rente za pokritje deficita; tudi Poljaki so za to glasovali.

Centralisti državnega zbora napovedujejo hud boj zoper finančnega ministra, ne centralisti iz vsakdanje opozicije, fortšritlerji namreč, nego ona „zmerna stranka“, ki je v zadnjem časi glasovala večkrat z vlado; gg. Plener jun., Suess in drugovi so sami hoteli zasesti stol finančnega ministra, ali ker jim je to izpodletelo, zato napovedujejo „skrajno“ opozicijo vladi ter nje finančnim predlogam. G. Plener in somišljeniki mu so se spokorne kazali, dokler so še videli nekatere ministerske stole prazne, zdaj je druga, zdaj si hočejo prostor narediti, da bi jim bilo moč insecenovati zopet dóbo „trinkgeldov“, s katerimi bi si žepe, zdaj suhe, polnili, kakor je bil običaj ob času ustavovernega „aufsvunga“. V to svrhu iščejo si zaveznikov pri — Poljaki. Se ve, da je zamán njih trud, kajti tudi Poljaki nemajo uzroka ločiti se od avtonomistiške stranke na ljubo ustavaškim propalicam.

Hrvatska regnikolarna deputacija je pričela v Pešti zopet svoje seje, ter bode ta teden stavila ogerskeje deputaciji svoje predloge. Novi ban hrvatski grof Pejačević je bil pri dveh sejah, ter „posreduje“, da bi se vsa vprašanja ugodno rešila, poroča „Politik“.

Meseca decembra m. l. je bil imenovan biskup Andjelić administratorjem v srbskeje patrijarhiji; mož je magjaron in njega imenovanje je ogerske Srbe močno vzburilo in zato želé, da bi se srbski cerkveni kongres sklical, ki sam ima pravico premembe ustanavljati v srbskeje patrijarhiji; v to svrhu je poslala novisadska cerkvena občina prošnjo do kongresnega odbora in druge občine se jej bodo pridružile.

Vnanje države.

Ruski poslanik v Parizu, Orlov, je pozvan v Peterburg; v Parizu ostane kot vodja poslov Kapnist.

Francoski senat je zopet zavrgel člen VII. naučnega zakona, zato je dejal Freycinet,

Listek.

Opasni mrtvec.

(Iz „dnevnika“ svojega prijatelja priobčil V. E.)

Bil sem vodja samotnej železničnej postaji ne daleč od Michiganskega jezera v Zjedinjenih državah Severne Amerike. Marsikaj sem doživel v tej službi prijetnega in neprijetnega, ali takó v skrbéh nijsem bil nigdar v svojem burnem življenji, nego baš na Silvestrov večer leta 1869.

Nebó je bilo prepréženo z gostimi temnimi oblaki, dež je líl, kakor nebeski hudo urniki. Dvanajst ur je uže razsajal najhujši vihar. Poleg vsega čulo se je v dalji o tem zimskem času res nenavadno grmenje.

S težkim srcem sem pričakoval vlaka št. 37., kateri se je bil zakesnil za dobro uro, kar je bilo po vsem naravno o takej nevihti.

Napósled — sedem je bila uže ura —

začujem živžev, in v črnej noči so se mi videle vedno bliže prihajajoče lučice kakor iz tujine vračajočemu potniku okna predrage hiše očtove, kjer je bival in prežíl svojo najlepšo dóbo. Res, silno težak kamen se mi je odvalil od srca, ko sem opazil ta znamenja življenja. In kakó ne? Anti sem se ves čas bal, da se vlaku ne pripetí kakšna nesreča, kajti na mojej progi sta bila dva mostova, katera nijsta osobito slula po svojej trdnosti. In kaj se lahko ne zgodi pri takšnem vremeni? Strah moj je bil dakle popolnem opravičen. Toda, vlak je tu, ostavimo nepotrebne skrbí! Nikakor! Še nekaj družega mi je liki móra vznemirjalo dušo. Uže opoldne bi mi imel vlak pripeljati zaboj sè 13 tisoč dolarji, — a nijsem še prejel te vsote. Poročali so mi, da jo dobodem z večera. Misel, da toliko novcev ostane v mojem varstvu črez noč, nij bila baš pre-prijetna, osobito ne zato, ker sem na postaji bival v popolnej samoti.

Ko se vlak ustavi, stopita iz vozá samo

dva potovalca, ali boljše rečeno jeden. Družega so v krsti (rakvi) prinesli iz voza za prtljago.

„Kedó je tukaj notri?“ vprašam, ko so neobično blago nesli v postajo.

„Moja umrša svakinja,“ odgovori tujec, kateri se je bil pripeljal z vlakom. „Nečákinja je gospodu Eldridge, katerega gotovo poznate; domá jo bodo položili v rodovinsko pokopališče.“

„Mrtvo žensko dakle pustite črez noč na postaji?“ vprašam dalje.

„Se vé,“ odvrne kratko. „Ali menite, da mi je še móči priti do gradiča gospoda Eldridgejevega?“

„O takem vremeni,“ pravim, „imate do tija pretežaven pot. Svetujem vam, da rajše prenočite v bližnjem hotelu.“

Pokazavši tujcu, na katerej strani je četrt ure oddaljeni hotel, otidem k vlakovodji. Izročil mi je zaboj z dolarji ter me posvaril: „Pazi in bodi oprézen, prijatelj! Ta vsota je tolika,

da bode vlada odslé rabila zakone zoper ne-pooplašene kongregacije.

V italijanskej zbornici je dné 15. t. m. zagovarjal Crispi rovarstvo „Italie irredente“.

Bismarku ne gre vse po volji, to se da sklepati iz raznih nemških glasov, ki rožljajo sè sabljami. „Köln. Ztg.“ zatrjuje, da je postal Bismark tako sumnjiv, da hoče pričeti tudi vojno z Rusijo, ako ta ne dokaže miroljubivosti svoje; drug list „Hannover'sche Courier“ pa naznanja, da je Bismark zbral vsa taka diplomatska pisma, ki dokazujejo nemško-sovražno politiko rusko. O „avstro-nemškej zvezi“ piše „Frankf. Ztg.“, da je Bismark hotel Avstrijo obvezati, sebi pa bi bil prihranil popolno svobodo, a zoper to da je bil cesar nemški.

V nemškem „rajstagu“ je grajal Lasker vlado, ker nij predložila prodolženja nemško-avstrijske trgovinske nagodbe; a Philippsborn je dejal, da Bismark ne namerja v nemško-avstrijskih trgovinskih razmerah ničesa premeniti, nego te razmere utrditi.

Preko Londona se poroča 15. t. m. iz Alahabada, da so Afganistanci napadli Angleže v Charikaru, vzeli mesto in Angleže prepodili. Nova afganistansko-angleška vojna je neizogibna.

Dopisi.

Iz Zagreba 16. marca. [Izv. dop.] Do leta 1873 smo Slovenci gojili bratske simpatije do narodno opozicijske stranke na Hrvatskem; ko je pa narodna stranka hrvatska prišla do vladinega krmila, našlo se je Slovencev, kateri so celó dejanski podpirali nemško opozicijsko „Agr. Presse“, ker sami v opoziciji stoječi proti nemško-liberalnej stranki, so držali, da jim mora biti naravna zaveznica opozicijska stranka na Hrvatskem.

Mej tem, ko se je unionistiška t. j. majaronska stranka vtopila v narodno stranko, je nastala nova opozicija na Hrvatskem, katera si je dala ime „stranka prava“ in katerej stoji na čelu dr. Anton Starčević, mož poštenega značaja in čistih rok, kakor se pravi,

Pogreško pa tudi ima dr. Starčević, in ta njegova pogreška je, ka je idealist in teží za ciljem, katerega menda ne doseže nigrdar ne on, niti kateri sedaj živeči član njegove stranke.

V svojem programu jemlje „stranka prava“ pod nazivom planinskih Hrvatov sicer tudi nas Slovence v poštev, pa zato nastaje vprašanje, zakaj in s katerih vzrokov ne simpatiziramo

Slovenci s to stranko, katera broji mej svoje članove skoro da vso mladež hrvatsko.

Ker je mej „Slov. Narodom“ in „stranko prava“ te dni došlo do udarca, jakšega nego li je morebiti dobro, bomo poskušali najti razlogov, kateri so pogrešali nespornost in sukob.

Vsaka stranka, katera hoče ter želi pridobiti si simpatij in takó ojačiti, mora one elemente, katere si želi pridobiti, z ljubeznijo k sebi vabiti, a ne arogantno odbijati.

Vsaka nadalje stranka, katera hoče obstati in napredovati, mora si postaviti cilj, katerega jej je móči doseči, če ne precej, pa vendar s časom.

Ko bi Slovenci hoteli denes reči, da nismo več Slovenci, ampak da smo Hrvati, precej bi nas objela stranka prava in uvrstila mej svoje; ker pa tega iz važnih vzrokov, gledé katerih se je tudi uže v tem listu razpravljalo, za zdaj storiti ne moremo, pokazuje „stranka prava“ v svojem organu „Slobodi“ neko animoziteto napram „Slov. Narodu“ in proti Slovincem na Hrvatskem živečim, kar je vsekako škodljivo za slogo in vzajemnost izmej sosedí in sorodniki, kakor smo Hrvati in Slovenci.

Ko je pred mesecem dnij „Slov. Narod“ naštel one profesorje slovenske, kateri ne živé v ožjej domovini svoje, mej tem ko našo mladež tuji podučevajo, nij imela „Sloboda“ pomilovalne besede za svoje planinske brate, ampak rekla je v pogledu na Hrvatskem služéce profesorje: „želimo im sretan put!“

To boli, gospoda „stranke prava“, in ne čudite se, ako se tudi Slovenec, ali kakor pravite „planinski Hrvat“ razpali in užge, da mu vzkipi kri, da pozabi vseh obziróv ter hlastne: „paklo kud paklo!“

Ako priznaje „stranka prava“, da i Hrvati spadajo kot species v genus Slovanstva, je res obžalovanja vredno, če v očigled tólikih naših zajedničkih sovražnikov gre ista stranka zametavat Slovence, svoje najbližje brate po rodu in sosede, ter se posmehuje njih bédí in neugodnemu politíškemu položaju.

Ako bi Slovenci ne spadali pod Beč, a Hrvati ne pod Budimpešto, bi po našem mnenju lahko bilo naše zblížanje in zjedínenje, ali takó nam Slovincem za zdaj ne preostaje ino, nego držati se svojega narečja, ker če bi to svoje narečje popustili ter se priprijeli hrvaščine, bi se nam moglo zgoditi, da

bi ne bili čez 20 let niti Hrvati, ampak — Nemci.

V ostalem se mi zdi, da se še ne bomo tako brzo sprijaznili sè „stranko prava“; morebiti se to zgodi poznejše enkrat, kadar bode ta stranka starejša in zmernejša, a sedaj je „premlada“ ter še nij za nas Slovence, ki smo zadnja leta sem resni politikarji, nemarajoči za atopije.

Domače stvari.

— (Izjava.) Dopis v „Slovenskem Narodu“ „z Gorenjskega“, od 12. marca, kjer se g. Foerster zopet zagovarja in cecilijansko društvo, se je vrnil v predale našega lista po nesrečnem naključju, brez znanja glavnega vodstva „Slovenskega Naroda“. Mi obžalujemo to in izrekamo enkrat za vselej, da ne bomo o tem predmetu nobene stvari več niti „pro“ niti „contra“ objavili. Izjavljamo pa na tem mestu, da nímamo nobenega povoda cecilijansko društvo zagovarjati, še manj pa g. Foersterja. „Slovenski Narod“ je v prvi vrsti politíčen list in se torej popolnem strinja s tístimi, ki g. Foersterja zavoljo njegovega politíčnega držanja napadajo, njegova muzika nas pa ne briga.

Glavno vodstvo uredništva „Slov. Naroda“ v odsočnosti urednika g. Jurčiča.

— (Konfisciran) je bil „Slovenskega Naroda“ včerajšnji list, in sicer zaradi članka, imejočega naslov „Ali Slovenci res niso sposobni za visoke službe?“

— (Slovenski jezik in goriške srednje šole.) „Soča“ pripoveduje, da sta šla poslanca Winkler in Valussi k ministru Conradu ter ga prosila, naj bi se oziral na slovenski in italijanski jezik tudi po goriških srednjih šolah. Naučni minister je baje odgovoril, da hoče to stvar dobro preudariti, objektivno, ne gledé na predsodke in politíške govorce, češ, da eni so „rusofili“ drugi pa „irredentarji“.

— (Rešilne čolne) je naš mestni magistrat dal napraviti ter jih je na raznih krajih po Ljubljani razpostavil. Želimo, da bi se ta zeló praktična naredba, o katerej smo v svojem listu uže pred letom dnij jedenkrat sprožili besedo, izkazala tudi v resnici koristno, kadar bode za to prilika.

— (G. Josip Noll), znani naš rojak in sedaj v Italiji bivajoči operni pevec, pride meseca aprila v Zagreb, kjer nastopi — težko pričakovani gost — v nekaterih operah.

da bi ti marsikateri naših razbojnikov zaradi nje rad sè svinčenko prevrtal glavo, predno bi ti bilo móči upirati se.“

Tudi jaz sem se pošalil, odgovarjajoč svojemu dolgoletnemu prijatelju, ali, réči mi je, da je bila moja šala posiljena.

Konduktér je dal znamenje za odhod, vlak je zažvižgal in se jel dalje pomikati. Gledal sem za njim, dókler mi njega rudeče svetilke nijso izginile izpred očíj. Zeló osamljenega in tesnosrčnega sem se čutil, ko sem se vračal v hišo.

Idóč mimo mrtvaške krste, katera je stala v kotu mej drugim blagom, ozrl sem se še jedenkrat nánjo, a potem sem šel v svojo bližnjo sôbo, kjer sem se htél poslednji večer starega leta imeti posebno dobro.

V pečico sem naložil nekoliko polén, postavil k ognju lónček vode, da si skuham močnega čaja, in nabasavši pipo, sedel sem v široko naslonjačo ter segel po novinah. Sklenil sem bil večer preživeti v samčevskem miru in

vihra, zunaj tuleča, me v gorke sobi čisto nič nij motila. Ali pri vsem tem sem bil nekako nevoljen in mi nobedna stvar nij gódila. Tobák nij htél goreti v pipi, čaj mi nij kaj prijal, novine me nijso zanimale. Samo, da se zmotim, jel sem poslušati udarjanje brzojavnega aparata, katerega ropotanju sem se bil uže tako privadil, da se mi je zdelo, kakor bi poslušal lahko umevnih besedij iz svojega prijatelja ust.

Zablísne se in strašen grom pretrese vse poslopje.

Ko je zopet vse mirno, poslušam dalje udarjanje brzojavnega aparata — in silno se prestrašim, ko prav določno čujem besede: „Watch the box!“ (Straži krste.)

Po kratkem prestanku se je ponavljalo v drugič: „Straži krste!“ in poznejše v tretjič isto: „Straži krste!“

Ta brzojav mi je vzel ves dušni mir. Kedó mi je neki to poročal? Kaj naj pomenja? Jasno in dobro sem izprevidel, da se nocojšnja

noč ne bode iztekla po navadi, nego, da me čaka nekaj posebnega.

Nehoté sem segel na políco po svoj stari samokres, kateri mi, ker je bil nenabasan in zarujavel, se vé nij mnogo koristil. Potlej se grem še jedenkrat prepričati, ako so duri dobro zapáhnene, skrbno sem zaprl železna okna ter na stečaj odprl vrata, skozi katera se je iz moje sobe videlo v prostor za blagó, da mi je bilo vedno móči ozirati se na krsto. Napósled sem sedel k brzojavnej mizi in vprašal po vrsti postaje na vsej progi, so mi li kaj brzojavili? Od povsodi sem dobil odgovor: „Ne.“

Z nova primaknivši se k peči sem razmišljal, ali se morebiti nijsem zmotil, in gledal sem pozorno precej zopno mi krsto, kar se oglasi aparat, ponavljajoč trikrat svoje svarílo: „Straži krste!“

Za trdno sklepajoč, da po noči ne zatisnem očesa, in sezuvši svoje težke skornje, léžem oblečen v posteljo.

(Konec prib.)

— („Beseda“ v ljubljanskej čitalnici.) Ko se po hudej zimi otaja sneg, ko zgine bela ledeno-snežna odeja in se pokaže črni vršički gozdov ter iz zemlje rado vedno pokuka prva pomladna cvetica, kako zadovoljen vzdihne človek iz prsij, kako dobro nanj upliva vzduh na prvem sprehođu, kako vse občuduje in mu srce polni z rajsko slastjo! S to slastjo bi primerjal óno, ki človeka, živečega navadno v vsakdanjem političkem boji in skrbéh, ki so neizogibna spremljevalka v življenji našem, prevzame vselej, kadar pride v družbo, kjer mu odpočije duh, a dobi vendar nove hrane. Tačas utihnejo vse strasti, tačas utihnejo političska nasprotja; in kjer je človeška duhovitost postavila si šator, kjer se provajajo nje stvorjenja, ondi človek pozabi na vnanjost, pozabi ves svet, pozabi svoja načela, ki ga ločijo morebiti od njega, živi samo v trenotki in za trenotek ter za stvoritev človeškega uma. Blizu tako je bilo zamakneno tudi izbrano občinstvo na „besedi“ v nedeljo zvečer v čitalnici, tako so sodili i naši gostje gg. Ledenik, Parma in Majar, in če bi ne bil upliv njih muzikalne produkcije tako velikansk, in če bi ostalo občinstvo, verno poslušajoče, hladno. Nekako nestrpno je občinstvo pričakovalo nastopa omenjenih treh gostov, nastopivše je pozdravilo simpatično, in njih sviranju sledilo z največjo paznostjo. Združeno igranje na amerškem harmoniji, glasoviru in goslih je bilo krasno, čaroben vtis so prouzročali osobito prikriti akordi na harmoniji, efekt je bil popoln. Vsi trije gospodje so želi mnogo zasluženega priznavanja. A g. Ledenik pokazal se je res veččega igralca na harmoniji, g. Majar igra s čutom klavir in o g. Parmis smo uže jedenkrat izjavili pohvalo čitalniškega občinstva. G. Ledenik je za ta večer prepustil svoj harmonij in glasovir čitalnici, oba krasna instrumenta (harmonij ima 14 spremen). Vpraša se lahko, je-li veliko takih gospodov, ki bi storili jednako? — Čitalniški pevski zbor je svojej nalogi zadostil in provajal tudi dva mešana zbora od Nedvčda in od Foersterja. Vse točke so bile pohvalno sprejete, tudi Foersterjeva „Ave Marija“ iz njegove operete „Gorenjski slavček“, ki pa vsekako zahteva popolnem izurjenih pevcev, da jo dobro izvrše, ter izobraženega občinstva, da razume njegovo skladbo in jej — ploska.

R—ski.

— (Mrtvega našli) so v ponedeljek dné 15. t. m. jutraj — kakor se nam od tu piše — v nekem hlevu na karlovskej cesti št. 19, zidarja Martina Mežnarja, in so ga od ondod prenesli v mrtvačnico k sv. Krištofu. Mož, ki je uže dlje bolčhal za jetiko, je prišel prejšnjega večera po dolenjskej cesti iz Rudnika, kjer je menda doma, ter je, tožeč, da mu je slabo, prosil prenočišča. Ko so mu ga odkazali v hlevi, je šel tjakaj počivat in je zaspal — na veke.

— (Pokrali) so v soboto po noči neznan tatovi g. Druškovičeva, po domače „figabirtova“, hlapca M. Gorjanca in J. Kvedra ter jima vzeli iz njiju skrinj razne obleke, 20 srajcev, novcev, srebrnih ur in verižic, vse skupaj v vrednosti okolo 600 gld.

— (Ukradeno tele.) Tukajšen nemšk list piše: Minoli četrtek je prišla kmetiska žena, katera je rekla, da je doma iz Skarúčine, k ljubljanskemu mesarju in mu je privčdla teleta ter ga mu ponudila na prodaj. Kup, ki ga je žena zahtevala, se je mesarju zdel sumniv. Zatorej je rekel ženski, naj pride

pozneje, ker sedaj néma časa z njo pogajati se. Kmetica je odšla in mesar je vse policiji naznanil. Ko je žena zopet prišla k njemu, da bi prejela denar za teleta, so jo prijeli in ostro izpraševali, kdo in od kod je ter kje je dobila teleta, da ga takó v ceno prodaje. Ženska, neimejoča dobre vesti, se je večkrat zagovorila, a naposled je priznala, da je iz Koširja pri Kameniku domá, in da jo je mož poslal v Ljubljano prodat teleta, katerega je najbrž kje ukradel. Ona, je rekla, da je pri tem nedolžna in da je še le takrat začela posumnjati o poštenem pridobljenji teleta, ko jej je mož, poslavši jo v Ljubljano žival prodat, dejal, naj nikomur ne pové, kakó se piše in odkod je doma.

— (V vodo skočil) je v nedeljo popoldne pri Selu poleg Ljubljane mlad kmetisk fant. Nekoliko vinjen se je najbrž nameraval utopiti v Ljubljani, toda hladna kopelj ga je skoro vzdramila in s pomočjo svojega mlajšega brata je zopet srečno prišel na suho.

— (Zapuščeno dete.) Iz Maribora piše, da so minoli teden v Maglalskem predmestji našli v nekej drvarnici okolo pet mesecev staro púnico, katero je tam pustila najbrž neka mlada Hrvatica, ki je uže nekoliko dnij prej po mestu dete ponujala ljudém v rejo, kažoča pismo v hrvatskem jezici, ter obljubujoča 400 gld. nagrade onemu, kateri prevzame otroka v vzgojo.

— (Očeta umoril) je — kakor poročajo hrvatske novine — dné 5. t. m. v Boboti neki Miloš Babić. Stari kmet Nikolaj B. je živel v vednem prepiru in sovraštvu s svojim sinom. Omenjenega dne sta bila sama doma in sta se zopet nekoliko zbesedila. Miloš prime očeta za vrat, ga podčre na tla ter starca z nogami potepta tako, da je kmalu umrl. Zločinec se je sam javil sodnij.

— (Barona Marojčiča polk), v katerem največ služijo koroški Slovenci, ima baje iz Inomosta premeščen biti v Rivo na južnem Tirolskem.

— (Mnogo zlatnine in srebrnine) so koncem minolega tedna — kakor se nam piše iz Trsta — tatovi pokrali zlatarju Janezu Fey. Lopovi so s ponarejenimi ključi po noči odprli sosedno prodajalnico, odkoder so, prebivši steno, prodrli v Feyevo prodajalnico.

— (Pošiljatve s povzetjem) se od dné 15. t. m. začeni sprejemajo tudi za Bosno, Hercegovino in novopazarski sandžak, in sicer némajó tehtati preko 10 kilgr. ter ima njih vrednost manjša biti od 200 gld. Povzetne karte in pisma se niti zdaj še ne mogó pošiljati v te dežele. Poština za pošiljatve s povzetjem se odmérja po določilih za pošiljatve sploh.

— („Vrtec“ časopis s podobami za slovensko mladino) je prinesel za mesec marec naslednje zabavno poučno gradivo: Zmaga sv. Križa (pesen zložil Jos. Prosen); Rožica in Minka (povest s podobo od J. T.); Siromak — dobrotnik (povest spisal Homotarič); Spomini iz prejšnjih let (povest, spis. Jos. Vidic); Bolno dete in angelček (pravljica od T. Brezovnika); Popotnika (povest); Kmetsko znamenje (pesen); Gradčani v Pragi (iz ruskega preložil M. Málovrh); Studenci; Otročje igre v pčsencah; Iz Ruske zgodovine po Nestoru (nadaljevanje); Opomin (pesen zložil Fr. Krek); Strupenerastline: Črni teloh ali kurice; zeleni teloh (s podobo); navadni volčin (spis. J. Kotnik); Baker ali kotlovina (spis. J. Kotnik); Drobtine, kratkočasnice,

uganke, računske naloge, rebus i. t. d. — Ta številka ima mnogo zanimivega gradiva, zatorej priporočamo „Vrtec“ v obilo naročevanje. Celoletna naročnina mu je 2 gold. 60 kr. za pol leta 1 gold. 30 kr.

Razne vesti.

* (Neprevidno streljanje iz možnarjev) je bilo uže čisto uzrok mnogim nesrečam. V Rattenbergu poleg Fohnsdorfa so se nedavno zabavali kmetski hlapci s tem, da so dinamitne patrone basali v možnarje, katerih jeden se razpoči, ter jednega od njih zeló nevarno rani.

* (Velika nesreča.) Iz Forbacha se poroča, da se je pred nekoliko dnevi blizu tamošnjega kolodvora pripetila velika nesreča. Pet delavcev je namreč popravljalo železniški pot. Ker je bila gosta megla, niso opazili brzovlaka, prihajajočega iz Metza, temveč so mu prišli pod kolesa in so vsi poginili tem žalostnim načinom.

Čitalnica uredništva. Gosp. F. G. v C. in A. L. v S. V. svojem listu nam nij móci priporočati nikakšnih proizvodov, niti književnih niti glasbenih, ako se nam prej ne pošljó v pregled; ne zamerite zatorej, če smo odložili dotični „naznanili“ dotlé, da prejmemo svoje uredniške primérke.

Denašnjaj številki „Slovenskega Naroda“ je priložen cenik lekarnarja g. G. Piccolija, na katerega svoje častite bralce posebno opozorujemo.

Poslano.

Odgovor na „Poslano“ v „Slov. Narodu“ št. 60.

Gospod Fran Pirkovič napada v sobotnem listu „Slovenskega Naroda“ pokopališnega grobokopa pri sv. Krištofu, češ, da je brez pravice samovoljno zagrebel njega 7 letnega sinu, kateri je dné 7. t. m. v Elizabetnej otroškej bolnici umrl nanaglo. Omenjeni gospod trdi, da je bil pogreb določen na tretjo uro popoldne dné 10. t. m., a se je mrtvec po grobokopovej krivdi pokopal uže ob 12. uri. Tudi imenovani gospod zabavlja grobokopu, da je njegovega sinu izročil materi zemlji — po njega mislih — brez duhovnika, kakor kakšnega samomorca. Na to sem prisiljen odgovarjati to le: vsakemu je znano, da mrtveci, ki umró v bolnicah, némajó Bog zna kakšnega veličastnega pogreba, ako se nihče ne oglasi zanje in ga izrečno ne zahteva. Tako je tudi g. Pirkovič, ko mu je umrl sin, vso skrb prepustil bolniškemu oskrbníštvu, a se niti brigal nij za čas, kedaj ima biti pogreb. Dokaz temu je okolnost, da se na rotovži nij nič oglasil, niti nij pokopališkemu oskrbníštvu prinesel nobeden pogrebne nakaznice, dasi je umrl sin 44 ur mrtve ležal in bi v tem vsak skrben oča lahko kaj storil za svojega otroka, če bi ga res tako ljubil, kakor pravi omenjeni gospod — kar pa nikakor nij verjetno. Čudno se mi tudi zdi, da g. P. nij, ko je prišel v mrtvačnico iskat svojega sinu, nikogar povprašal, kje leži — zatorej nij moja krivda, če ga videl nij, ker skozi steklena vrata se ne more vsa mrtvačnica videti. Mrtvece, za katere se nobeden ne meni, pokopavamo, kadar imamo čas, in ker je bilo istega dné ob treh mnogo drugih pogrebov napovedanih, pokopali smo gosp. Pirkovičevega dečka takoj po kosili, a pogrebna nakaznica nam je došla še le ob dveh, ko je bil mrtvec uže pokopan, in sicer nam jo je neki drug mož — ne oča g. P. — prinesel, iz prijaznosti vzešši jo na rotovži poleg svoje. Često sem se jaz uže na rotovži pritoževal, da dohajajo oskrbníštva nakaznice največ prepozno in nam jih ljudje nosijo navadno uže zadnjo uro. Če bi se ravnali po tem, bi mrtvece morali vedno samo v mrtvačnico postavljati in potem čakati, kedaj se nam milostivo prinese dovolilo.

Naposled g. P. toži, da nij bil njegov otrok blagoslovljen. Navadno blagoslovljajo duhovniki mrtvece uže v bolnici, a ker g. P. sin nij bil ondi blagoslovljen, prosil sem jaz č. g. šentpeterskega kaplana, da ga je v jami blagoslovil. Če se to nij zgodilo prej, je kriv sam oča, ne pokopališeno oskrbníštvo, — on se je bal, da bi ga pogreb ne stal novecev, zatorej se je vedno umikal — a zljaj, ko je vsega tega uže konec, razgrajal v novinah javno, in tudi denarja se mu škoda ne zdi, samo da bi tem načinom obrekoval pokopališeno oskrbníštvo. Sploh priporočamo g. P., da gré drugikrat po g. Doberietov voz in nam pripelje svojega mrtveca, če mu nij všeči, da smo šli po njegovega sinu, kakor po vsakega drugega, v bolnici ali makar tudi v ujetnišnici umrlega, zvečer z navadnimi koli. Pokopan je bil sicer res g. P. sin — in o tem naj se zahvali jedino „skrbnemu“ svojemu očetu — kakor kakšen hudodelnik na tih m, a nikakor ne, kakor kakšen samomorec, ker le-ti imajo poseben prostor na pokopališču. Krstianka vera in čuvstvo néma pri g. P. posebno trdne podlage, kar se dovolj razvída od tod, da mu je samo na tem ležeče, da trzi mej svet golo izmiš-

ljetino z lažjo pomešano, ter ima namen ščuvati občinstvo zoper popolnem postavno ravnanje pokopališnega oskrbnistva.
(101) J. Medic.

Dunajska borza 17. marca			
Izvirno telegrafično poročilo			
Enotni drž. dolg v bankovcih	1	gld.	90
Enotni drž. dolg v srebru	72		50
Zlata renta	86		60
1860 drž. posojilo	1		75
Akcije narodne banke	885		
Kreditne akcije	300		
London	118		55
Srebro	—		
Napol.	9		4 1/2
C. kr. cekini	5		56
Državne marke	58		10

Loterijske srečke.

Na Dunaji 13. marca: 71, 43, 53, 24, 4.
V Gradci 13. marca: 77, 79, 5, 20, 2.

Št. 3512.

(111—1)

Razglas.

Zalaganje materijala in delo pri izdelovanju kanalov na Cojzovej, Knafflovej in poljanskej cesti se bode oddajalo na pismene ponudbe

v sredo dne 24. marca 1880

ob 10. uri dopoldne.

Načrti, pogoji in proračuni ležé v pregled v mestnem stavbenem uradu in se zapечатene ponudbe sprejemajo do zgoraj omenjene ure pri mestnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 13. marca 1880.

Župan: Laschan.

Umeteljne

zobe in zobovje

postavlja, ne da bi bolelo in ne da bi odstranjeval korenine

zobni zdravnik

A. Paichel,

(76—8)

poleg Hradskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:

10. marca: Adolf Holzman, delavke sin, 1 1/2 mes., na Marije Terezije cesti št. 10, za božjastjo. — Albin Jeločnik, čevljarjev sin, 25 dnij, v rebrji št. 7, za božjastjo.

11. marca: Agata Novak, mizarjeva žena, 30 let, v kladeznih ulicah št. 3, za jetiko.

12. marca: Fran Vidmar, delavec, 0 let, na karolinskeji zemlji št. 11, za jetiko. — Josip Gregorec, delavec, 56 let, v Hilšarjevih ulicah št. 12, za jetiko.

14. marca: Josip Haußen, zasebnik, 58 let, na Franca Josipa cesti št. 7, za mrtudom. — Rudolf Gabršek, branjevec sin, 11 mes., v Hradskega vasi št. 21, za vodenico v možjanih.

Tužet.

15. marca

Evropa: Ludvig iz Zagreba.

Pri Slonu: Prezel iz Trbnja. — Zodef iz Dunaja. — Mesner iz Celovca. — H ger, Grenzinger iz Grada. — Schwarz iz Trsta.

Pri Maličci: Irresberge, Fischl Barek, Debnš iz Dunaja. — Pogačnik iz Celja. — Urbančič iz Dvora. — pl. Vraneyzany iz Hrvatskega. — Usler iz Dunaja — dr. pl. Eig er z Kranjine.

Pri avstrijskem cesarji: Dolenc iz Škofje Loke.

Najboljše in nauplivnejše

pomuhljevo jetrno olje

zoper

bramore, krvice, sušico, kašelj itd.

v sklenicah à 60 kr.

z železnim jodovcem pomešan, onim, ki imajo premalo krvi ali ki si jo hočejo sčistiti, posebno koristen, v sklenicah à 1 gld. prodaje in razpošilja s poštnim povzetjem

(108—1)

G. Piccoli,

lekarna „k angelju“ v Ljubljani, na dunajskeji cesti.

Izdatelj in urednik Makso Armič.

Trakuljo

(105—1) (plošnoto glisto) prežene
dr. Bloch na Dunaji,
Praterstrasse 42, tudi pismeno.

Važno za gostilničarje!

Podpisani po zelo nizkej ceni izdelujem vsake velikosti

ledenic (Eiskasten),

v katerih se dajo dobro hraniti pivo in jedi. Vnanja naročila izvršujem takoj in točno.

Janez Podkrajšek,

(110—1)

v Ljubljani, v Trnovem hiš. št. 19.

Ljubljanski lozi.

V letu trikrat srečkanje.

Glavni dobitki gl. 35.000, 25.000, 20.000
(93—4) i. t. d.

Najmanjši dobitek 30 gld. a. v.

prodajamo samo po

gld. 25 v pet četrtletnih obrokih po gld. 5.

Uže ko plača prvi obrok 5 gld., igra kupec pri prvem srečkanju

dne 2. aprila 1880

tęga po realnej kreditnej banki prevzetega loterijnega posojila

z izvirnim lozom à gld. 24.

Te loze, ki se odlikujejo po brezuvnetej varčnosti in izvrstnem igralnem črtęzi, prodaja

menjalnica administracije

Dunaj, „MERCUR“ Dunaj,
Wellzeille 13, Ch. Chon Wellzeille 13,

in v vseh večjih bankah in menjalnicah.

Družbe za srečke

in druge korporacije imajo posebne prednosti.

Na prodaj

je lep velik junec, 3 1/2 leta star, muriškega plemena; ravno tu sta na prodaj tudi dva pitana vola. Več o tem se izve pri (107—1)

grajskem oskrbnistvu v Mokronogu.

Najboljše moravsko vino,

bujnak in rislingec,

novo in staro, prodaje jako v ceno in postreže dobro

Mihael Arko,

(104—1)

vinski trgovec v Zagrebu.

Štev. 2798.

(106—1)

Razpis službe.

Pri podpisnem mestnem magistratu je razpisana na novo ustanovljena služba mestnega diplomiranega živino-zdravnika, s katero je združena letna plača 600 gld., dvojna 10% petletna priklada, poleg pravice do pravilne pokojnine.

Za to službo prošečim užé v pokoji bivačim c. k. živinozdravnikom bi se omenjeni dohodki izplačevali kot nagrada brez pravice do pokojnine.

Prošnje za to službo, katerim se imajo dokazi o dovršenih studijah in dobljenem živino-zdravniškem diplomu, o dosedanjim poslovanju, končno o znanji nemškega in slovenskega ali namesto zadnjega vsaj kakšnega sorodnega slovanskega jezika priložiti, naj v javnih službah užé bivačoji prosilci pošiljajo po svojem uradu, a drugi prosilci, kateri niso še v službi, naj do dne

10. aprila t. l.

neposredno izročajo svoje dotične prošnje s prilogami podpisanemu uradu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 8. marca 1880.

Župan: Laschan.

Poziv!

Vse svoje prijatelje in p. n. kupce sišónov prosim s tem najuljudnejše, sploh vsacega, naj si je kdor koli hoče, samo da mi nij sovražn, naj mi storé to ljubav, da okolo stoječe prazne sišone v privatnih hišah, ki imajo moje ime, meni pošljó, privesó, ali vsaj naznanijo, kje da so taki sišoni.

Žalibog se mi zgubi vsako leto znatno tega dragega materijala, česar marsigdo ne zna ceniti.

Vrlo me bode veselilo, ako bode moja prošnja uspešna; tudi v prihodnje prosim vse meni blago želeče, naj se o tej zadevi zame zanimajo. Uže naprej se najiskreneje zahvaljuje

Gustav Fischer,

poleg „Zvezde“ 13.

Pri njem se prodasta tudi v ceno dva ročna aparata za soda-vodo; ogleda se jih lahko vsak čas po dnevi. (78—3)

Gastlove kri čistilne pile.

Uže dvajset let sijajno skušene in od zdravnikov priporočene, da se ž njimi odpravi putika in revmatizem, zasedena slaba sôkrovica, sleza, ostrah kri, zlata žilja, neslast do jedi, naval krvi, omotica, slabost na jetrah in žolči, in poznejše uplivanje po zdravljenju z živim srebrom. Pri ženskih mesečnih nerednostih uplivajo te pile dobrodejno, odstranjuječe in zdravljajoče.

Škatljica z okolo 80 komadov 50 kr. av. velj.

Te pile so posladkorjene in odlični zdravniki priporočajo jih kot najboljše kri čistilno dristilo.

Ker zadostuje jedna škatljica za zdravljenje 2 do 3 tedne, — tedaj so Gastlove pile tudi najcenejše zdravilo.

Gastlov kri čistilni čaj

v zavitkih po 30 in 50 kr. av. vel.,

baš tako dober zoper vse zgorenje bolezni.

Pravi dobi se v glavnej zalogi lekarja P. Birnbacherja „zum Obelisk“ v Celovci. (79—3)

Gastlove prave kri čistilne pile in čaj ima v zalogi nadalje: v Ljubljani V. pl. Trnkoczy, lekarnar; v Postojni A. Leban, lekarnar; v Kranji K. Šavnik, lekarnar; v Logatu Al. Skala, lekarnar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.